

Wrocław 28 stycznia 2000 roku

WK.0913/P-17/K-6/2000

**Pan
Zbigniew Woroniecki
Starosta Powiatu Strzelińskiego**

**ul. Kamienna 10
57-100 STRZELIN**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na mocy ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85 poz. 428 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 10 do 25 stycznia 2000 roku kontrolę problemową systemu organizacji i gospodarki finansowej Powiatu Strzelińskiego, której celem było sprawdzenie zgodności postępowania z obowiązującymi przepisami w zakresie organizacji, przejmowania mienia, realizacji budżetu powiatu oraz wynikających z niego zadań.

Ustalenia kontroli opisano w protokole podpisanym bez zastrzeżeń co do zawartych w nim ustaleń, którego jeden egzemplarz wręczono Panu Staroście 25 stycznia 2000 roku.

Pozytywnie oceniamy natychmiastowe, na ile było to możliwe, usuwanie przez służby Starostwa, stwierdzonych podczas kontroli uchybień i nieprawidłowości, np.:

- Rada Powiatu uaktualniła Regulamin Organizacyjny Starostwa oraz podjęła uchwałę określającą zasady nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości, a także określiła Przewodniczącego Rady jako pracodawcę Starosty,
- uzupełniono brakujące zakresy czynności pracowników,
- wprowadzono do stosowania zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych i instrukcję w sprawie zasad posługiwania się systemem informatycznym w przetwarzaniu danych osobowych, a pracownicy Starostwa złożyli oświadczenia o zapoznaniu się z treścią ustawy oraz o przestrzeganiu tajemnicy ochrony danych osobowych,
- dostosowano spisy inwentaryzacyjne mienia powiatu do obowiązujących przepisów,
- uzasadniono dodatki służbowe dla Starosty i Wicestarosty, itp.

Niemniej przy realizacji zadań statutowych Powiatu nie ustrzeżono się od nieprawidłowości i uchybień, które występowały w następujących zakresach działalności Starostwa:

W zakresie ogólnej organizacji powiatu i starostwa, przepisów wewnętrznych oraz stanu i funkcjonowania księgowości:

1. Akta osobowe pracowników przechowywano wspólnie z innymi dokumentami, do których dostęp mieli również inni pracownicy, czym naruszono przepis art. 36 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133 poz. 883).
2. Instrukcja sporządzania, obiegu i ewidencji dokumentów finansowo-księgowych Starostwa nie określała osób odpowiedzialnych za terminowe sporządzenie dokumentów umożliwiających przyjęcie środków trwałych na stan, a także osób odpowiedzialnych za prawidłowe prowadzenie ewidencji. Nie uregulowano w niej także sposobu i terminów rozliczenia pobieranych przez pracowników opłat gotówkowych. W Starostwie nie sporządzono wykazu stosowanych ksiąg rachunkowych wraz z opisem ich wzajemnego powiązania, a także dokumentacji systemu przetwarzania danych przy użyciu komputera i jego zmiany, oraz wykazu programów komputerowej ewidencji księgowej, czym naruszono przepisy art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3, a także art. 13 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości. Wprowadzony do stosowania Zakładowy Plan Kont oraz zasady prowadzenia ewidencji księgowo-finansowej nie spełniał wymogów określonych w art. 4 ustawy o rachunkowości.
3. Dowody księgowe dokumentujące dokonanie określonych operacji finansowych nie posiadały czytelnej dekretacji księgowej wbrew wymogom określonym w art. 21 ust. 1 pkt. 6 ustawy o rachunkowości, a zobowiązania finansowe Starostwa zaciągano bez wymaganej kontrasygnaty Skarbnika, czym naruszono przepis art. 48 ust. 3 ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. Nr 91 poz. 578 ze zm.). Dokonywano wypłat gotówki, w tym także osobom nie będącym pracownikami, na podstawie dowodów, które nie spełniały elementarnych wymogów nie tylko formalnych, ale też merytorycznych. Odnosi się to w szczególności do wypłat zaliczek do rozliczenia, które nie były – generalnie rzecz biorąc – rozliczane w odpowiednim terminie. Zakupy pozostałych środków trwałych, np.: twardego dysku o wartości 660 zł i 2 aparatów telefonicznych o wartości 732 zł, księgowano w ciężar kosztów, zamiast po stronie Wn na koncie 011 – środki trwałe.

W zakresie wynagrodzeń, podróży służbowych oraz Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych:

1. Przy rozliczaniu i wypłacaniu należności z tytułu odbytych podróży służbowych naruszano obowiązujące zasady określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1 czerwca 1998 roku w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na terenie kraju (Dz. U. Nr 69 poz. 454 ze zm.), np.: polecenie nr 5/99, nr 34/99 i inne(str. 10 protokołu). W jednym przypadku rozliczenia limitu kilometrów za korzystanie z samochodu prywatnego do celów służbowych za październik 1999 roku dokonano z naru-

szeniem § 4 ust.3 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 26 marca 1998 roku w sprawie warunków ustalania i zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 41 poz. 239 ze zm.).

2. Pomimo, że Starosta nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z 9 lipca 1990 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych i nie utworzył funduszu nagród w roku 1999 wypłacano nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.
3. Urząd nie posiadał stosownego dokumentu wewnętrznego stanowiącego podstawę naliczenia odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, czego negatywnym skutkiem było nieprawidłowe naliczanie kwot na ten fundusz i nieterminowe ich odprowadzanie.

Podając powyższe do wiadomości Pana Starosty, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu - działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85 poz. 428 ze zm.), wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, a w szczególności:

1. Niezwłoczne zabezpieczenie akt osobowych pracowników Starostwa przed dostępem osób niepowołanych.
2. Niezwłoczne opracowanie, w sposób szczegółowy, instrukcji obiegu i kontroli dokumentów w Starostwie, z uwzględnieniem ich faktycznego obiegu i kontroli oraz jej przestrzeganie, po uprzednim wprowadzeniu jej do stosowania zarządzeniem Starosty.
3. Niezwłoczne dostosowanie i uaktualnienie „Zakładowego planu kont” do wymogów przepisów zarządzenia nr 46 Ministra Finansów z 1 sierpnia 1995 roku w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont dla państwowych i gminnych jednostek budżetowych i ich gospodarstw pomocniczych, zakładów budżetowych, państwowych i gminnych funduszy celowych oraz gmin i ich związków (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 14 poz. 60), a w szczególności określenie zasad funkcjonowania kont syntetycznych, wyszczególnienie kont analitycznych w powiązaniu z kontami syntetycznymi oraz określenie zasad ich funkcjonowania i powiązania z kontami księgi głównej (§ 11 ust. 1 pkt 2 zarządzenia MF). Ponadto określenie, wymaganych art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. Nr 121 poz. 591 ze zm.), zasad wyceny aktywów i pasywów.
4. Sporządzenie dokumentacji opisowej stosowanych w jednostce zasad rachunkowości i dostosowanie ich do wymogów art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości, a w szczególności: wykazu stosowanych ksiąg rachunkowych, wykazu zbiorów stanowiących księgi rachunkowe na nośnikach czytelnych dla komputera, dokumentacji systemu przetwarzania danych przy użyciu

- komputera, oraz wprowadzenie do użytkowania stosując zasadę pisemnego dopuszczenia (zarządzeniem Starosty) programów komputerowych.
5. Przestrzeganie zasad określonych w art. 21 i art. 22 ustawy o rachunkowości w zakresie sporządzania dowodów księgowych, dekretacji dowodów księgowych, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych oraz ich kontroli pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym.
  6. Zaprzestanie dokonywania wypłaty zaliczek osobom nie będącym pracownikami Starostwa.
  7. Wypełnianie i rozliczanie poleceń wyjazdu służbowego zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1 czerwca 1998 roku w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 69 poz. 454 ze zm.), a także doprowadzenia do zwrotu nienależnie wypłaconych w 1999 roku diet, a także spowodowanie zwrotu do budżetu nienależnie pobranych środków z tytułu błędnego rozliczenia limitu km za październik 1999 roku.
  8. Prawidłowe naliczenie odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych za 1999 rok oraz wydatkowanie środków zgodnie z ustawą o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
  9. Skorygowanie salda kont: 011, 013 i 020, w oparciu o prawidłowo przeprowadzoną i rozliczoną inwentaryzację.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zwraca się o udzielenie pisemnej informacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia o działaniach podjętych w celu realizacji przedstawionych wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Stosownie do art. 9 ust. 4 powołanej ustawy do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan Edmund Put
Przewodniczący
Rady Powiatu Strzebińskiego